

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Caroline Ringelink	Datum	23 april 2024
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	12324747
E-mail	c.ringelink@utrecht.nl	Onderwerp	Evaluatie pilot flitshuwelijk
Bijlage(n)	--	Beleidsveld	Burgerzaken

Geachte leden van de raad,

Op 1 maart 2020 is de pilot flitshuwelijk gestart. Aanleiding voor deze pilot was een vraag van de VVD fractie in de commissie Mens en Samenleving van 30 oktober 2019 naar de mogelijkheden om in Utrecht een zogenaamd flitshuwelijk te introduceren. Het gaat hierbij om een administratief huwelijk aan de balie dat zich beperkt tot de minimale wettelijke vereisten. Verondersteld werd dat een deel van de stellen die kiest voor kosteloos trouwen voor dit type huwelijk kiest waardoor de wachttijd voor het kosteloze huwelijk korter wordt. Graag informeren wij u met deze brief over de evaluatie van deze pilot zoals is toegezegd in [Raadsbrief Update gevolgen en aanpak coronavirus in Utrecht](#).

De evaluatie van de pilot flitshuwelijk stond gepland voor september 2020. Vanwege de corona pandemie is de pilot verlengd zodat de oorspronkelijke vraag naar en motivatie voor een flitshuwelijk zuiver gemeten kan worden zonder dat de Covid-19 maatregelen het keuzeprocess beïnvloeden¹.

Uitgangspunten pilot flitshuwelijk

- Er is géén sprake van een ceremonie; er wordt getrouwd aan de balie op de 1e verdieping van het Stadskantoor (5 min)
- Alleen het bruidspaar en de getuigen zijn bij het flitshuwelijk aanwezig (max. 6 personen)
- Het flitshuwelijk wordt 16x per week aangeboden
- De tariefstelling voor het flitshuwelijk en het eenvoudige huwelijk² is gelijk (€ 258,60).

Evaluatie pilot

De evaluatie van de pilot flitshuwelijk beantwoordt de volgende vragen:

1. Bekort het flitshuwelijk de wachttijd voor het kosteloos trouwen?
2. Heeft een flitshuwelijk aan de balie bestaansrecht?
3. Verkiest de inwoner het flitshuwelijk boven het eenvoudige huwelijk?

¹ De evaluatieperiode loopt van mei 2022 t/m april 2023 omdat de beperkende Covid-19 maatregelen per mei 2022 zijn opgeheven, waarna het Utrechtse huwelijksbeleid weer volledig kon worden uitgevoerd.

² Een eenvoudig huwelijk is een huwelijk zonder ceremonie (max 15 min) dat voltrokken wordt in de trouwzaal van het Stadskantoor door een BABS. Naast bruidspaar en getuigen zijn een beperkt aantal gasten welkom

Resultaten evaluatie flitshuwelijk

1. Uit de evaluatie is gebleken dat het flitshuwelijk de wachttijd voor het gratis huwelijk niet verkort. Bij de start van de pilot was de wachttijd voor het kosteloze huwelijk gemiddeld 9 maanden. De introductie van het flitshuwelijk heeft hierop géén effect gehad: de wachttijd bedraagt ook nu nog 9 à 10 maanden.
2. Het flitshuwelijk heeft bestaansrecht. Tijdens de evaluatieperiode koos 34% van de stellen voor het flitshuwelijk. Hiervan geeft meer dan de helft aan dat het flitshuwelijk hun eerste keuze is. De voornaamste reden hiervoor is 'omdat we zaken goed geregeld willen hebben, zonder poespas' (43%)³. Hieraan liggen praktische redenen ten grondslag zoals het kopen van een huis, de komst van een kind, pensioen of emigratie. Een sobere, administratieve huwelijksvoltrekking aan de balie sluit hier goed op aan.
3. De inwoner verkiest niet altijd het flitshuwelijk boven het eenvoudige huwelijk. Bijna de helft van de stellen die voor een flitshuwelijk heeft gekozen geeft de voorkeur aan een andere huwelijksvorm. De reden waarom deze stellen toch kiezen voor het flitshuwelijk verschilt per huwelijksvorm:
 - a. Voorkeur: gratis huwelijk (70%)
Veel stellen willen op de kortst mogelijke termijn trouwen tegen de laagst mogelijke kosten. De lange wachttijd voor het gratis huwelijk maakt dat stellen uitwijken naar het goedkoopste alternatief: het flits- of eenvoudige huwelijk.
 - b. Voorkeur: eenvoudig huwelijk (21%)
Stellen die het eenvoudige huwelijk verkiezen boven het flitshuwelijk, kiezen uiteindelijk toch voor het flitshuwelijk als de afspraaktermijn hiervoor korter is. De wachttijd is hier het doorslaggevende argument: de invulling van de ceremonie speelt hier een ondergeschikte rol.
 - c. Voorkeur: huwelijk op locatie (9%)
Hier speelt enkel de tariefstelling een beslissende rol. Trouwen op locatie kan weliswaar op korte termijn, maar een dergelijk huwelijk is aanzienlijk duurder dan het flitshuwelijk (min. +300%).

Conclusie

De introductie van het flitshuwelijk heeft er niet toe geleid dat de wachttijd voor het kosteloos trouwen verkort is. Mede door de (hogere) tariefstelling en de soberheid van de huwelijksvoltrekking⁴ wordt het flitshuwelijk niet gezien als een geschikt alternatief voor het kosteloze huwelijk.

Tóch heeft het flitshuwelijk bestaansrecht: er is een specifieke doelgroep die het zakelijke, administratieve flitshuwelijk verkiest boven het meer ceremoniële, eenvoudige huwelijk omdat het beter aansluit bij hun wens om zaken goed en snel te regelen.

Daarnaast zien we de afgelopen jaren dat de meer traditionele, ceremoniële huwelijken aan populariteit inboeten en dat stellen er steeds vaker voor kiezen om het burgerlijke gedeelte van het huwelijk te scheiden van het feestelijke gedeelte. In dit tijdsbeeld is een puur administratief (flits)huwelijk een passende huwelijksvorm.

³ Bron: Huwelijksenquête gemeente Utrecht (KTO)

⁴ Het kosteloze huwelijk is de onbetaalde variant van eenvoudig trouwen en is dus minder sober dan het flitshuwelijk.

Burgemeester en wethouders

Datum 23 april 2024
Ons kenmerk 12324747

Vanwege bovenstaande conclusies voeren wij het flitshuwelijk structureel in waarbij de afspraakmogelijkheden voor het flitshuwelijk worden afgestemd op de vraag.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,